

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 4 lipca 2013 r.*

Odwołanie — Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki — Rynek europejski — Sektor łączy miedzianych i ze stopów miedzi — Decyzja Komisji — Stwierdzenie naruszenia art. 101 TFUE — Grzywny — Jednolite, złożone i ciągle naruszenie — Zaprzestanie naruszenia — Kontynuacja naruszenia przez pewnych jego uczestników — Powrót do naruszenia

W sprawie C-287/11 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 6 czerwca 2011 r.,

Komisja Europejska, reprezentowana przez F. Castilla de la Torrego, V. Bottkę oraz R. Sauera, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona wnosząca odwołanie,

w której drugą stroną są:

Aalberts Industries NV, z siedzibą w Utrechcie (Niderlandy),

Comap SA, dawniej Aquatis France SAS, z siedzibą w Lyonie (Francja),

Simplex Armaturen + Fittings GmbH & Co. KG, z siedzibą w Argenbühl-Eisenharz (Niemcy),

reprezentowane przez R. Wesselinga, advocaat,

skarżące w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: K. Lenaerts, pełniący obowiązki prezesa trzeciej izby, E. Juhász (sprawozdawca), G. Arestis, T. von Danwitz i D. Šváby, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Mengozzi,

sekretarz: A. Impellizzeri, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 27 września 2012 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 28 lutego 2013 r.,

wyduje następujący

* Język postępowania: angielski.

Wyrok

- 1 Komisja Europejska żąda w odwołaniu uchylenia wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 24 marca 2011 r. wydanego w sprawie T-385/06 Aalberts Industries i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-1223 (zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”), w którym sąd ten stwierdził nieważność art. 1, art. 2 lit. a) i art. 2 lit. b) pkt 2 decyzji Komisji C(2006) 4180 z dnia 20 września 2006 r. dotyczącej postępowania na mocy art. 81 [WE] i art. 53 porozumienia EOG (sprawa COMP/F-1/38.121 – Złącza) (Dz.U. 2007, L 283, s. 63, zwanej dalej „sporną decyzją”) w zakresie, w jakim w decyzji tej stwierdzono uczestnictwo Aalberts Industries NV (zwanej dalej „Aalberts”), Comap SA (zwanej dalej „Comap”), dawniej Aquatis France SAS (zwanej dalej „Aquatis”) oraz Simplex Armaturen + Fittings GmbH & Co. KG (zwanej dalej „Simplex”) w niezgodnym z prawem kartelu w okresie od dnia 25 czerwca 2003 r. do dnia 1 kwietnia 2004 r. i nałożono na Aalberts grzywnę w wysokości 100,8 mln EUR, z czego 55,15 mln EUR na zasadzie odpowiedzialności solidarnej z jej spółkami zależnymi Aquatis i Simplex, a także w zakresie, w jakim nałożono na te spółki zależne na zasadzie odpowiedzialności solidarnej grzywnę dodatkową.
- 2 We wniesionym odwołaniu wzajemnym Aalberts, Aquatis, i Simplex żądają, na wypadek uwzględnienia przez Trybunał odwołania Komisji, stwierdzenia nieważności art. 1, art. 2 lit. a) i art. 2 lit. b) pkt 2 oraz art. 3 spornej decyzji w zakresie dotyczącym spółek Aalberts, Comap (dawniej Aquatis) i Simplex.
- 3 Tytułem ewentualnym spółki te zwracają się o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie, w jakim stwierdzono w nim, że doszło do jednolitego, złożonego i ciągłego naruszenia, które było kontynuowane również po kontroli przeprowadzonej przez Komisję w marcu 2001 r., oraz stwierdzenie nieważności art. 1, art. 2 lit. a) i art. 2 lit. b) pkt 2 oraz art. 3 spornej decyzji w zakresie dotyczącym tych spółek lub, tytułem, w dalszej kolejności, ewentualnym, o uchylenie nałożonej na nie grzywny lub o znaczne obniżenie jej kwoty.

Okoliczności powstania sporu i sporna decyzja

- 4 Sąd poczynił następujące ustalenia:
 - „1 [...] Naruszenie polegało na ustalaniu cen, uzgadnianiu cenników, upustów i rabatów oraz mechanizmów wprowadzania podwyżek, podziale rynków krajowych i klientów, wymianie innych informacji handlowych, a także na udziale w regularnych spotkaniach i utrzymywaniu innych kontaktów mających na celu ułatwienie naruszenia.
 - 2 Wśród adresatów [spornej] decyzji znajdują się [Aalberts, Aquatis i Simplex].
 - 3 Aalberts jest spółką dominującą międzynarodowej grupy przemysłowej notowanej na giełdzie Euronext w Amsterdamie (Niderlandy). W sposób bezpośredni lub pośredni kontroluje ona kapitał szeregu spółek działających w sektorze produkcji lub dystrybucji złączy. W dniu 30 sierpnia 2002 r. Aalberts nabyła całość związanych z produkcją i dystrybucją złączy aktywów należących do IMI plc [zwanej dalej »IMI«], które były wówczas zgromadzone w »Yorkshire Fittings Group«. Operacja ta polegała między innymi na zakupie całości akcji Raccord Orléanais SA [zwanej dalej »Raccord Orléanais«] (późniejszej Aquatis) i R Woeste & Co Yorkshire GmbH [zwanej dalej »Woeste & Co.«] (późniejszej Simplex). Oba te przedsiębiorstwa zostały włączone do jednego z dwóch głównych rodzajów działalności grupy Aalberts, jakim jest kontrola przepływu.
 - 4 W marcu 2006 r. Comap, będąca adresatem [spornej] decyzji ze względu na fakt, że jako spółka zależna Legris Industries SA uczestniczyła w naruszeniu, i stroną skarżącą w sprawie T-377/06, została zbyta na rzecz grupy Aalberts. W dniu 16 kwietnia 2007 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej Sąd został powiadomiony, że całość aktywów i pasywów Aquatis została przekazana Comap i że Aquatis przestała istnieć jako podmiot prawny. [...]

- 5 W dniu 9 stycznia 2001 r. Mueller Industries Inc., inna spółka produkująca złącza miedziane, poinformowała Komisję o istnieniu kartelu w sektorze złączy i w innych powiązanych sektorach na rynku rur miedzianych i o swojej woli współpracy na podstawie komunikatu Komisji w sprawie nienakładania grzywien lub obniżenia ich kwoty w sprawach dotyczących karteli (Dz.U. 1996, C 207, s. 4, zwanego dalej »komunikatem w sprawie współpracy z 1996 r.«) (motyw 114 [spornej] decyzji).
 - 6 W dniach 6 i 22 marca 2001 r. w ramach dochodzenia w sprawie rur i złączy miedzianych Komisja przeprowadziła, na podstawie art. 23 ust. 14 rozporządzenia Rady nr 17 z dnia 6 lutego 1962 r. – pierwszego rozporządzenia wprowadzającego w życie art. [81 WE] i [82 WE] (Dz.U. 1962, 13, s. 204), niezapowiedziane kontrole w lokalach należących do szeregu przedsiębiorstw, m.in. IMI, będącej wówczas spółką dominującą Raccords Orléanais i [Woeste & Co.] (motyw 119 [spornej] decyzji).
 - 7 W następstwie tych pierwszych kontroli Komisja w kwietniu 2001 r. postanowiła rozdzielić dochodzenie w sprawie rur miedzianych na trzy odrębne postępowania, to znaczy postępowanie w sprawie COMP/E-1/38.069 (Miedziane rury instalacyjne), postępowanie w sprawie COMP/F-1/38.121 (Złącza) i postępowanie w sprawie COMP/E-1/38.240 (Rury przemysłowe) (motyw 120 [spornej] decyzji).
- [...]
- 9 Począwszy od [przełomu] lutego i marca 2002 r. Komisja skierowała do zainteresowanych szereg pism z żądaniem udzielenia informacji na podstawie art. 11 rozporządzenia nr 17, a następnie art. 18 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 [WE] i 82 [WE] (Dz.U. 2003, L 1, s. 1) (motyw 122 [spornej] decyzji).
 - 10 We wrześniu 2003 r. IMI wystąpiła z wnioskiem o umożliwienie jej skorzystania z komunikatu w sprawie współpracy z 1996 r. Następnie z takimi wnioskami wystąpiły grupa Delta (marzec 2004 r.) i FRA.BO SpA [zwana dalej »FRA.BO«] (lipiec 2004 r.) Ostatni wniosek o złagodzenie sankcji został złożony w maju 2005 r. przez Advanced Fluid Connections plc (zwaną dalej »AFC«). FRA.BO dostarczyła m.in. informacje, które zwróciły uwagę Komisji na fakt, że w latach 2001–2004, to znaczy po przeprowadzeniu przez nią kontroli, nadal dokonywano naruszenia (motywy 115–118 [spornej] decyzji).
 - 11 W dniu 22 września 2005 r. Komisja, w ramach sprawy COMP/F-1/38.121 (Złącza), wszczęła postępowanie w sprawie naruszenia i wystosowała pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, które zostało podane między innymi do wiadomości [pozwanych w postępowaniu odwoławczym] (motywy 123, 124 [spornej] decyzji).
 - 12 W dniu 20 września 2006 r. Komisja wydała [sporną] decyzję.
 - 13 W art. 1 [spornej] decyzji Komisja stwierdziła, że [pozwane w postępowaniu odwoławczym] uczestniczyły w naruszeniu w następujących okresach:
 - Aalberts – od dnia 25 czerwca 2003 r. do dnia 1 kwietnia 2004 r.;
 - Aquatis i Simplex – od dnia 31 stycznia 1991 r. do dnia 22 marca 2001 r. jako członkowie grupy IMI i w okresie od dnia 25 czerwca 2003 r. do dnia 1 kwietnia 2004 r. jako członkowie grupy Aalberts.

- 14 Za to naruszenie Komisja w art. 2 lit. a) i b) [spornej] decyzji, nałożyła na [pozwanę w postępowaniu odwoławczym] następujące grzywny:
- »a) [Aalberts]: 100,80 mln EUR,
- z której to kwoty odpowiadają solidarnie:
- [Aquatis]: 55,15 mln EUR; oraz
- [Simplex]: 55,15 mln EUR
- b) 1. [IMI], solidarnie z IMI Kynoch Ltd: 48,30 mln EUR,
- z której to kwoty odpowiadają solidarnie:
- [...]
- [Aquatis]: 48,30 mln EUR; oraz
- [Simplex]: 48,30 mln EUR
2. [Aquatis] oraz [Simplex] odpowiadają solidarnie za zapłatę dodatkowej kwoty w wysokości: 2,04 mln EUR«.
- 15 Na mocy art. 3 [spornej] decyzji przedsiębiorstwom, których dotyczy jej art. 1, nakazano niezwłocznie zaprzestać naruszenia, o ile jeszcze tego nie uczyniły, i w przyszłości powstrzymać się od podejmowania działań lub zachowań opisanych w art. 1 oraz od wszelkich działań lub zachowań o tym samym bądź równoważnym celu lub skutku.
- 16 W celu ustalenia wysokości grzywny nałożonej na każde przedsiębiorstwo Komisja zastosowała w [spornej] decyzji metodę określoną w wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17 oraz art. 65 ust. 5 [EWWiS] (Dz.U. 1998, C 9, s. 3, zwanych dalej »wytycznymi z 1998 r.«).
- 17 W pierwszej kolejności, jeżeli chodzi o ustalenie kwoty wyjściowej grzywny na podstawie wagi naruszenia, Komisja uznała naruszenie za bardzo poważne, ze względu na sam jego charakter i na jego zasięg geograficzny (motyw 755 [spornej] decyzji).
- 18 Komisja uznała następnie, że między przedsiębiorstwami, których dotyczyły grzywny, istniały znaczne różnice, i potraktowała je w zróżnicowany sposób, opierając się w tym celu na ich względnym znaczeniu na rynku właściwym, określonym poprzez ich udział w rynku. Na tej podstawie podzieliła ona przedsiębiorstwa, których dotyczyły grzywny, na sześć kategorii, opierając się na obrotach odnoszących się do produktu, którego dotyczy niniejsza sprawa, osiągniętych odpowiednio przez każde z tych przedsiębiorstw w 2000 r., z wyjątkiem Aalberts i AFC, w przypadku których wzięła pod uwagę rok 2003 (motyw 758 [spornej] decyzji).
- 19 Aalberts została zakwalifikowana do pierwszej kategorii, dla której wyjściową kwotę grzywny ustalono w wysokości 60 mln EUR, natomiast IMI została zakwalifikowana do drugiej kategorii, w przypadku której wyjściowa kwota grzywny została określona na 46 mln EUR (motyw 765 [spornej] decyzji).

- 20 Wyjściową kwotę grzywny nałożonej na każde z omawianych przedsiębiorstw Komisja zwiększyła następnie o 10% za każdy rok udziału w kartelu, zaś w stosownym przypadku, za każdy okres od sześciu miesięcy do roku, zwiększyła ją o 5%. Jeżeli chodzi o okres od dnia 31 grudnia 1988 r. do dnia 31 stycznia 1991 r., ze względu na ograniczony w tym czasie zasięg geograficzny kartelu Komisja uznała za właściwe zwiększenie grzywny o 5% rocznie (motyw 775 [spornej] decyzji).
- 21 Wreszcie, dalsze uczestnictwo w naruszeniu po kontrolach przeprowadzonych przez Komisję, to znaczy w okresie od dnia 25 czerwca 2003 r. do dnia 1 kwietnia 2004 r., zostało uznane za okoliczność obciążającą uzasadniającą zwiększenie o 60% kwoty wyjściowej grzywny nałożonej na [pozwane w postępowaniu odwoławczym] (motywy 779 i 782 [spornej] decyzji)."

Skarga do Sądu i zaskarżony wyrok

- 5 Wniesioną w dniu 14 września 2006 r. skargą pozwane w postępowaniu odwoławczym zwróciły się do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności art. 1, art. 2 lit. a) i art. 2 lit. b) pkt 2 oraz art. 3 spornej decyzji w dotyczącym ich zakresie;
 - tytułem ewentualnym – znaczące obniżenie kwoty grzywny, którą na nie nałożono.
- 6 Na poparcie swojej skargi pozwane w postępowaniu odwoławczym podniosły pięć zarzutów dotyczących odpowiednio: bezprawności przypisania Aalberts jako spółce dominującej odpowiedzialności za naruszenie; braku naruszenia art. 81 WE; braku uczestnictwa w jednolitym, złożonym i ciągłym naruszeniu, o którym mowa w art. 1 spornej decyzji; naruszenia art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003 i wytycznych z 1998 r.; naruszenia art. 2 rozporządzenia nr 1/2003 i art. 11 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 773/2004 z dnia 7 kwietnia 2004 r. odnoszącego się do prowadzenia przez Komisję postępowań zgodnie z art. 81 [WE] i 82 [WE] (Dz.U. L 123, s. 18).
- 7 Sąd uznał za stosowne zbadać w pierwszej kolejności zarzuty drugi i trzeci.
- 8 Sąd w pkt 48 zaskarżonego wyroku podkreślił, że wystąpienie zarzucanych przez Komisję zachowań, to znaczy udziału w spotkaniach *Fédération française des négociants en appareils sanitaires, chauffage, climatisation et canalisation* (FNAS), które miały miejsce w okresie między dniem 25 czerwca 2003 r. a dniem 20 stycznia 2004 r., uczestnictwa w odbywającej się w dniu 16 lutego 2004 r., również w ramach FNAS, konferencji telefonicznej, kontaktów między pracownikiem jednej ze skarżących i przedstawicielem FRA.BO, jak również kontaktów nawiązanych na targach w Essen (Niemcy) w dniu 18 marca 2004 r., nie zostało zakwestionowane. Pozwane w postępowaniu odwoławczym kwestionują natomiast antykonkurencyjny charakter tych zachowań, stanowiący warunek sine qua non stwierdzenia naruszenia art. 81 WE.
- 9 Sąd przeanalizował przedstawiony mu materiał dowodowy i stwierdził w pkt 68 zaskarżonego wyroku, że uczestnictwo spółki Simplex w naruszeniu art. 81 WE w spornym okresie nie zostało dowiedzione w sposób wymagany przez prawo. W pkt 69 zaskarżonego wyroku wyciągnął on na tej podstawie wnioszek, że należy stwierdzić nieważność art. 1 spornej decyzji w zakresie, w jakim Komisja uznała w niej, iż w spornym okresie spółka Simplex uczestniczyła w jednolitym, złożonym i ciągłym naruszeniu.
- 10 W zakresie dotyczącym uczestnictwa Aquatis w naruszeniu Sąd w pkt 119 zaskarżonego wyroku stwierdził, że nie zostało ustalone, iż Aquatis była świadoma, że poprzez swoje zachowanie przystąpiła do kartelu złożonego z wielu elementów mających wspólny cel, ani nawet tego, że przystąpiła ponownie do kartelu, w którym już uczestniczyła przed marcem 2001 r. i który nadal istniał.

- 11 Sąd stwierdził zatem nieważność – nie tylko w odniesieniu do Aquatis i Simplex, ale również w odniesieniu do Aalberts, której Komisja przypisała odpowiedzialność za jej spółki zależne – art. 1 spornej decyzji w zakresie, w jakim instytucja ta stwierdziła w nim, że, biorąc udział w szeregu porozumień i uzgodnionych praktyk na rynku złączy miedzianych i ze stopów miedzi, uczestniczyły one w spornym okresie w jednolitym, złożonym i ciągłym naruszeniu.
- 12 Sąd uznał, że nie ma potrzeby orzekania w przedmiocie pozostałych zarzutów i uchylił grzywnę w kwocie 100,8 mln EUR nałożoną na Aalberts, z której to kwoty Aquatis i Simplex odpowiadały solidarnie do wysokości 55,15 mln EUR, oraz dodatkową grzywnę w kwocie 2,04 mln EUR, za której zapłatę Aquatis i Simplex odpowiadały solidarnie.

Postępowania przed Trybunałem i żądania stron

- 13 Komisja opiera swe żądanie uchylenia zaskarżonego wyroku na trzech zarzutach.
- 14 Po pierwsze Komisja zarzuca Sądowi, że naruszył on szereg zasad rządzących rozkładem ciężaru dowodu, przeinaczył materiał dowodowy i nie uzasadnił w wystarczający sposób dokonanej przez siebie oceny stanu faktycznego. Drugi z zarzutów, podniesiony tytułem ewentualnym, dotyczy tego, że Sąd błędnie stwierdził nieważność całości spornej decyzji. Zarzut trzeci, również podniesiony tytułem ewentualnym na wypadek nieuwzględnienia przez Trybunał żadnego z dwóch pierwszych zarzutów, dotyczy braku uzasadnienia przez Sąd stwierdzenia nieważności art. 2 lit. b) pkt 2 spornej decyzji, wydania przezeń rozstrzygnięcia ultra petita i naruszenia zasady kontradyktoryjności.

W przedmiocie zarzutu pierwszego

Argumentacja stron

- 15 Zarzut pierwszy składa się z trzech części.
- W przedmiocie dokonanej w oderwaniu od całości oceny uczestnictwa Simplexu i Aquatis w naruszeniu ciągłym
- 16 Zdaniem Komisji Sąd nie dokonał oceny mającego ciągły charakter uczestnictwa Aalberts w naruszeniu, lecz przeprowadził w odniesieniu do każdej z jej spółek zależnych – Simplex i Aquatis – oderwaną i indywidualną ocenę. W zaskarżonym wyroku Sąd pominął zatem przesłankę, na której oparta została dokonana w spornej decyzji ocena, związaną z tym, że Simplex i Aquatis tworzyły jeden i ten sam podmiot gospodarczy i, co za tym idzie, jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 101 TFUE oraz art. 7 i art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003. Z tego względu Sąd winien był najpierw ustosunkować się do zarzutu opartego na okoliczności, że Aalberts i jej spółki zależne stanowiły jedno przedsiębiorstwo, która to okoliczność nie została przeanalizowana w zaskarżonym wyroku.
- W przedmiocie braku uwzględnienia całościowego zbioru poszlak, a w szczególności różnego rodzaju związków pomiędzy poszczególnymi indywidualnymi dowodami
- 17 Komisja podnosi, że Sąd nie uwzględnił całościowego zbioru poszlak, który został mu przedstawiony w spornej decyzji i w trakcie postępowania w pierwszej instancji ze względu na to, po pierwsze, że w nieuzasadniony dostatecznie sposób nie wziął on pod uwagę pewnych dowodów i, po drugie, że nie dokonał on analizy całości materiału dowodowego, pomijając w ten sposób istniejące pomiędzy jego elementami związki.

18 Skutkiem tego Sąd pominął istniejące pomiędzy różnego rodzaju dowodami związku, które są użyteczne do dokonania prawidłowej oceny mających znamiona zmowy zachowań. Zdaniem Komisji Sąd dopuścił się naruszenia prawa, stosując w analizie wybiórcze i rozdzielnice podejście oraz nie uwzględniając podobieństw istniejących pomiędzy, po pierwsze, mającą znamiona zmowy działalnością w pierwszym okresie istnienia kartelu (przed przeprowadzonymi przez Komisję kontrolami) i późniejszymi kontaktami, w odniesieniu do których przyjęta została odpowiedzialność Aalberts oraz, po drugie, ewidentnymi związkami łączącymi mające znamiona zmowy kontakty, które miały miejsce w latach 2003–2004.

– W przedmiocie przeinaczenia dowodów i braku uzasadnienia

19 Zdaniem Komisji Sąd nie uzasadnił w wystarczający sposób powodów, dla których nie uwzględnił on odrębnych notatek pani P. (FRA.BO) z dnia 25 lutego 2004 r. i przedstawionych w tym względzie wyjaśnień. Wprawdzie w pkt 60 zaskarżonego wyroku Sąd twierdzi, iż „[n]ie jest wykluczone, że to niezależny importer [spółki] Simplex (pan D.) postanowił podnieść swoje ceny”, lecz nie wyjaśnia w żaden sposób powodów, dla których to twierdzenie ma znaczenie dla niniejszej sprawy i nie przedstawia żadnego wyjaśnienia w przedmiocie ewentualnego wniosku, jaki można wyciągnąć na jego podstawie.

20 Komisja podnosi ponadto, że Sąd przeinaczył zarówno treść wzmianki zawartej w terminarzu FRA.BO jak i złożonych przez to przedsiębiorstwo oświadczeń. Zdaniem tej instytucji na podstawie przeprowadzonej analizy drugiego ze złożonych przez FRA.BO oświadczeń i zawartych w jej terminarzu zapisów Sąd mógł jedynie wyciągnąć wniosek, że Simplex poinformowała FRA.BO o podwyżce cen w Grecji o 5%, co w logiczny sposób dotyczyło pana D., który działał w charakterze dystrybutora.

21 Komisja podnosi również, że Sąd pominął materiał dowodowy dotyczący uczestnictwa przedstawicieli spółki Simplex (panów Be i H.) w mającym znamiona zmowy spotkaniu z przedstawicielem spółki IBP Ltd (panem Ha) na targach w Essen w dniu 18 marca 2004 r. Jej zdaniem Sąd przeinaczył oświadczenia złożone przez różnych uczestników rozpatrywanego kartelu przy okazji tego wydarzenia, na którym odbyło się szereg mających znamiona zmowy spotkań.

22 Wreszcie Komisja podnosi, że Sąd również pominął całościowy zbiór poszlak i przeinaczył okoliczności faktyczne, dokonując oceny uczestnictwa spółki Aalberts (Aquatis) w spotkaniach FNAS. Jej zdaniem Sąd nie wyjaśnił znaczenia, jakie ma poczynione w pkt 60 zaskarżonego wyroku stwierdzenie, zgodnie z którym nie jest wykluczone, że to niezależny importer spółki Simplex (pan D.) postanowił podnieść swoje ceny o 5% począwszy od dnia 1 marca 2004 r. Ponadto przedstawione przez Sąd uzasadnienie jest zdaniem tej instytucji sprzeczne ze względu na to, że w niniejszej sprawie wyciągnął on wniosek, iż brak jest oczywistego związku uczestnictwa Aalberts w spotkaniach FNAS z całościowo pojmowanym kartelem, podczas gdy w równolegle rozpatrywanej sprawie uznał on, że uczestnictwo w tych zebraniach stanowi dowód wystarczający do ustalenia, iż spółka IBP Ltd uczestniczyła w całościowo pojmowanym kartelu (wyrok Sądu z dnia 24 marca 2011 r. w sprawie T-384/06 IBP i International Building Products France przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-1177).

23 Pozwane w postępowaniu odwoławczym podnoszą, że naruszenia zarzucane spółkom Aquatis i Simplex opierają się na czterech ustaleniach faktycznych, z których Aquatis dotyczą dwa, czyli uczestnictwo przedstawicieli tej spółki w pięciu spotkaniach komitetu logistycznego FNAS oraz w odbywającej się w ramach FNAS konferencji telefonicznej; dwa z nich, które dotyczą spółki Simplex, to kontakt telefoniczny pomiędzy przedstawicielami spółek FRA.BO i Simplex oraz spotkanie, do którego doszło na targach w Essen w dniu 18 marca 2004 r. Zdaniem pozwanych w postępowaniu odwoławczym te dwa wydarzenia nie potwierdzają się wzajemnie, a Sąd zgodnie z zasadami logiki dokonał najpierw oceny uczestnictwa zarzucanego tym dwóm spółkom, a następnie zbadał całość materiału dowodowego w ich kontekście.

Ocena Trybunału

- 24 Z pkt 3 zaskarżonego wyroku wynika, że Raccord Orléanais i Woeste & Co. były spółkami zależnymi Aalberts. Aalberts nabyła wszystkie akcje tych spółek w dniu 30 sierpnia 2002 r. Te dwie spółki zależne zostały włączone do jednego z dwóch głównych rodzajów działalności grupy Aalberts, jakim jest kontrola przepływu.
- 25 Należy również przypomnieć, że w spornej decyzji (motywy 649–656) pozwane w postępowaniu odwoławczym zostały uznane za jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 81 WE. Na tej podstawie w art. 1 spornej decyzji Komisja przypisała mające rzekomo znamiona naruszenia zachowania Aquatis i Simplex ich spółce dominującej Aalberts.
- 26 Z utrwalonego orzecznictwa wynika bowiem, że zachowanie spółki zależnej można przypisać spółce dominującej między innymi w przypadku, gdy, mimo posiadania odrębnej podmiotowości prawnej, ta spółka zależna nie określa w sposób autonomiczny swojego zachowania rynkowego, lecz stosuje zasadniczo instrukcje dawane jej przez spółkę dominującą, w szczególności z uwzględnieniem więzów ekonomicznych, organizacyjnych i prawnych łączących oba te podmioty prawa (zob. wyrok z dnia 10 września 2009 r. w sprawie C-97/08 P Akzo Nobel i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-8237, pkt 58 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 27 Z zaskarżonego wyroku wynika, że pozwane w postępowaniu odwoławczym w pierwszym zarzucie wniesionej do Sądu skargi zakwestionowały uznanie Aalberts i jej spółek zależnych Aquatis i Simplex za jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 81 WE.
- 28 Sąd w zaskarżonym wyroku nie zbadał jednak tego zarzutu. Ograniczył się on do przeanalizowania drugiego i trzeciego z zarzutów skargi, a w szczególności – kwestii, czy na podstawie materiałów dowodowych dotyczących każdej z tych spółek z osobna można było uznać, że Aquatis i Simplex uczestniczyły niezależnie od siebie w stwierdzonym w art. 1 spornej decyzji naruszeniu.
- 29 Skutkiem tego Sąd dopuścił się naruszenia prawa ze względu na to, iż pominął przyjętą nawet w spornej decyzji przesłankę związaną z tym, że Aalberts, Aquatis i Simplex tworzyły jeden i ten sam podmiot gospodarczy, i, co za tym idzie, jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 81 WE.
- 30 W związku z powyższym część pierwsza zarzutu pierwszego jest w tej części bezzasadna.
- 31 W tych okolicznościach należy zbadać, czy należy uchylić zaskarżony wyrok ze względu na to naruszenie prawa.
- 32 W tym względzie z orzecznictwa Trybunału wynika, że naruszenie prawa przez Sąd nie pociąga za sobą uchylenia zaskarżonego wyroku, jeśli jego sentencja jest oparta na innych podstawach prawnych (zob. podobnie wyroki: z dnia 2 kwietnia 1998 r. w sprawie C-367/95 P Komisja przeciwko Sytraval i Brink's France, Rec. s. I-1719, pkt 47; a także z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie C-352/09 P ThyssenKrupp Nirosta przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-2359, pkt 136).
- 33 W przypadku wniesionej do Sądu skargi analiza pierwszego z podniesionych w niej zarzutów może doprowadzić do dwojakich rezultatów.
- 34 Gdyby Sąd doszedł do wniosku, że trzy przedsiębiorstwa, których dotyczy sporna decyzja, nie stanowią jednego przedsiębiorstwa w rozumieniu prawa konkurencji Unii, podniesione przez Komisję w ramach niniejszego zarzutu zastrzeżenia wobec dokonanej przez Sąd oceny byłyby bezzasadne.
- 35 Gdyby natomiast stwierdził on, że ma do czynienia z jednym przedsiębiorstwem w rozumieniu przepisów Unii, stwierdzenie takie mogłoby co do zasady pociągnąć za sobą wydanie rozstrzygnięcia innego niż to, które zostało przyjęte w zaskarżonym wyroku.

- 36 Trybunał powinien przeanalizować ten drugi przypadek.
- 37 Nie ma wątpliwości co do tego, że w spornej decyzji Komisja przeanalizowała kartel podzielony na dwa etapy niezapowiedzianą kontrolą przeprowadzoną przez tę instytucję w lokalach szeregu przedsiębiorstw w marcu 2001 r., a następnie dokonała jego oceny. Dochodzenie dotyczące grupy Aalberts było prowadzone na tym drugim etapie, a w szczególności w okresie od dnia 15 czerwca 2003 r. do dnia 1 kwietnia 2004 r. Sama Komisja w swym odwołaniu używa w tym względzie wyrażenia „drugi okres”.
- 38 W pkt 570 spornej decyzji Komisja przyznaje, że IMI, poprzednik spółki Aalberts i spółka dominująca Aquatis i Simplex w marcu 2001 r. – bezpośrednio po tym, jak Komisja przeprowadziła niezapowiedziane kontrole – wycofała się z kartelu. Ponadto w pkt 80 zaskarżonego wyroku przedstawione zostało złożone przez skarżące w pierwszej instancji oświadczenie, zgodnie z którym Aalberts, gdy przejęła całość działalności IMI w zakresie produkcji i dystrybucji złączy, upewniła się, że IMI i jej spółki zależne, a wśród nich Raccord Orléanais i Woeste & Co., rzeczywiście zaprzestały uczestnictwa w spornym kartelu. Komisja nie neguje tego faktu. Jeśli chodzi w szczególności o Aquatis, w pkt 114 zaskarżonego wyroku Sąd podniósł, że w czasie, kiedy jej kapitał był kontrolowany przez IMI, Aquatis zaprzestała uczestnictwa w naruszeniu niezwłocznie po kontrolach przeprowadzonych przez Komisję w marcu 2001 r.
- 39 W każdym razie w odniesieniu do okresu od marca 2001 r. do dnia 25 czerwca 2003 r. Komisja nie zarzuca spółce Aalberts i jej spółkom zależnym żadnego działania, które można by było uznać za mające znamiona naruszenia. Należy zatem uznać za ustalone, że w tym okresie referencyjnym żaden z członków grupy Aalberts nie uczestniczył w spornym kartelu.
- 40 W tych okolicznościach, nawet jeśli należałoby uznać, że Aalberts, Aquatis i Simplex stanowiły jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu prawa konkurencji Unii, do przypisania odpowiedzialności za uczestnictwo w spornym kartelu konieczne jest, aby co najmniej jeden członek tej grupy ponownie do niego przystąpił (zob. podobnie wyrok z dnia 22 stycznia 2013 r. w sprawie C-286/11 P Komisja przeciwko Tomkins, pkt 37).
- 41 Sąd zatem prawidłowo przeanalizował wszystkie wspomniane w spornej decyzji obciążające dowody mogące świadczyć o tym, że Aalberts ponownie przystąpiła do kartelu.
- 42 W tym względzie Sąd w pkt 68 zaskarżonego wyroku po pierwsze stwierdził, iż „uczestnictwo Simplex w naruszeniu w spornym okresie nie zostało dowiedzione w sposób wymagany przez prawo” i, po drugie, w pkt 119 tego wyroku, iż „nie zostało ustalone, iż Aquatis była świadoma, że poprzez swoje zachowanie przystąpiła do kartelu złożonego z wielu elementów mających wspólny cel, ani nawet do kartelu, w którym już uczestniczyła przed marcem 2001 r. i który nadal istniał”.
- 43 Nic zaś nie pozwala sądzić, że Sąd stwierdziłby naruszenie reguł konkurencji Unii przez rozpatrywane spółki lub jedną z nich, gdyby uprzednio uznał, że tworzą one łącznie jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu prawa konkurencji Unii.
- 44 Należy ponadto stwierdzić, że Sąd dokonał ustaleń faktycznych w świetle zawartego w przedstawionych mu aktach sprawy materiału dowodowego dotyczącego w szczególności związków łączących spółki Aalberts, Aquatis i Simplex.
- 45 W tych okolicznościach stwierdzone w pkt 29 niniejszego wyroku naruszenie prawa nie może pociągnąć za sobą uchylenia zaskarżonego wyroku.

- 46 W odniesieniu następnie do części drugiej zarzutu pierwszego Komisja w istocie zarzuca Sądowi, że ten przeanalizował materiał dotyczący każdej z tych spółek zależnych z osobna, nie uwzględniając przy tym, w celu oceny tego, czy ich zachowanie miało charakter naruszenia, związków istniejących pomiędzy całościowo ujmowanymi dowodami.
- 47 Na wstępie należy w tym względzie przypomnieć, że z art. 256 ust. 1 akapit drugi TFUE i z art. 58 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wynika, iż jedynie Sąd jest właściwy do dokonywania, po pierwsze, ustaleń faktycznych, z wyjątkiem sytuacji, gdy nieprawidłowość jego ustaleń wynika z akt sprawy, a po drugie, oceny ustalonych okoliczności faktycznych. Po dokonaniu ustaleń lub oceny okoliczności faktycznych przez Sąd Trybunał jest uprawniony na podstawie art. 256 TFUE do kontroli kwalifikacji prawnej tych okoliczności i skutków prawnych, które wywiódł z nich Sąd (zob. wyrok z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie C-445/11 P Bavaria przeciwko Komisji, pkt 23 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 48 Stwierdzić należy, że podnosząc tę część zarzutu, Komisja żąda od Trybunału, aby ten przeprowadził ponowną ocenę okoliczności faktycznych. Zakwestionowana przez tę instytucję ocena materiału dowodowego dotyczy zaś oceny okoliczności faktycznych, która, z wyjątkiem przypadków przeinaczenia przedstawionego Sądowi materiału dowodowego, nie podlega kontroli Trybunału (zob. ww. wyrok w sprawie Bavaria przeciwko Komisji, pkt 24 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 49 Wynika z tego, że część druga zarzutu pierwszego jest niedopuszczalna.
- 50 W odniesieniu do części trzeciej zarzutu pierwszego należy przypomnieć, że w sytuacji, gdy strona wnosząca odwołanie powołuje się na przeinaczenie przez Sąd materiału dowodowego, zgodnie z art. 256 ust. 1 akapit drugi TFUE, art. 51 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości i art. 168 § 1 lit. d) regulaminu postępowania przed Trybunałem, musi ona dokładnie wskazać, które dowody zostały jej zdaniem przeinaczone przez Sąd, oraz wykazać błędy w ocenie, które w jej opinii doprowadziły do takiego przeinaczenia (zob. w szczególności wyrok z dnia 7 stycznia 2004 r. w sprawach połączonych C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P i C-219/00 P Aalborg Portland i in. przeciwko Komisji, Rec. s. I-123, pkt 50).
- 51 Takie przeinaczenie dowodów występuje wówczas, gdy – bez potrzeby przeprowadzania nowych dowodów – ocena dowodów istniejących okazuje się w sposób oczywisty błędna (zob. wyroki: z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie C-229/05 P PKK i KNK przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-439, pkt 37; a także z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie C-413/08 P Lafarge przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-5361, pkt 17).
- 52 Jednak w tej trzeciej części pierwszego zarzutu Komisja ogranicza się do zaproponowania odmiennej od tej przyjętej przez Sąd interpretacji poszczególnych elementów materiału dowodowego dotyczących rzekomego uczestnictwa spółki Simplex w spornym kartelu, a w szczególności odrębnych notatek pani P. z dnia 25 lutego 2004 r. dotyczących kontaktu telefonicznego z panem W. oraz złożonych przez panów Be, H. i Ha oświadczeń dotyczących mającego rzekomo znamiona zмовы kontaktu, który został nawiązany na targach w Essen w dniu 18 marca 2004 r. Powołane w niniejszym przypadku przez Komisję argumenty nie pozwalają jednak na wyciągnięcie wniosku, że Sąd w oczywisty sposób przekroczył granice rozsądnej oceny tych materiałów dowodowych (zob. analogicznie wyrok z dnia 10 lutego 2011 r. w sprawie C-260/09 P Activision Blizzard Germany przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-419, pkt 57).
- 53 Jeśli chodzi wreszcie o rzekomy brak uzasadnienia, argumentacja Komisji dotyczy w istocie odrębnych notatek z dnia 25 lutego 2004 r. Nawet jeśli Sąd nie wyjaśnia znaczenia stwierdzenia poczynionego przezeń w pkt 60 zaskarżonego wyroku, to w pkt 61 tego wyroku stwierdza on, iż „ten fragment notatek sam w sobie nie wystarczał, aby udowodnić uczestnictwo Simplex w naruszeniu zarzucanym jej w niniejszej sprawie[, gdyż nie jest] wykluczone, że ten kontakt można potraktować jako pojedynczy incydent [,oraz iż ponadto] sam ten fragment notatek nie dowodzi, że w 2003 r. Simplex była

zamieszana w kartel”. Nie można zatem uwzględnić argumentu dotyczącego rzekomo sprzecznego uzasadnienia. Choć bowiem w ww. wyroku w sprawie IBP i International Building Products France przeciwko Komisji Sąd stwierdził, że materiał dowodowy w wystarczający pod względem prawnym sposób świadczy o uczestnictwie skarżących w tamtej sprawie w naruszeniu stwierdzonym w art. 1 spornej decyzji, dokonana w zaskarżonym wyroku ocena materiału dowodowego dotyczącego spółek Aalberts, Aquatis i Simplex nie pozwoliła Sądowi na poczynienie takiego stwierdzenia w odniesieniu do składającego się rzekomo z tych spółek przedsiębiorstwa.

- 54 W tych okolicznościach część trzecia zarzutu pierwszego jest bezzasadna.
- 55 Należy zatem oddalić pierwszy z podniesionych przez Komisję zarzutów odwołania.

W przedmiocie zarzutu drugiego

Argumentacja stron

- 56 W drugim zarzucie dotyczącym naruszenia prawa Komisja podnosi, że Sąd dopuścił się oczywistego błędu stwierdzając całość spornej decyzji dotyczącej spółki zależnej Aquatis i jej spółki dominującej Aalberts, choć potwierdził on uczestnictwo Aquatis w działalności prowadzonej przez kartel na rynku francuskim. Zdaniem tej instytucji zaskarżony wyrok narusza prawo co najmniej w dwojaki sposób.
- 57 Pierwsze naruszenie ma polegać na tym, że Sąd stwierdził nieważność zaskarżonej decyzji ze względu na to, iż stopień posiadanej przez Aquatis wiedzy o kartelu różnił się od wiedzy innych spółek uczestniczących w spotkaniach FNAS we Francji.
- 58 Drugie naruszenie dotyczy okoliczności, iż Sąd przekroczył przysługujące mu uprawnienia, stwierdzając całkowitą nieważność decyzji dotyczącej spółki Aalberts i jej dwóch spółek zależnych, mimo że najwłaściwszym rozwiązaniem byłoby częściowe stwierdzenie nieważności tej decyzji. Komisja stoi bowiem na stanowisku, że gdyby w trakcie dwóch okresów referencyjnych kartelu doszło do dwóch naruszeń dotyczących spółki, Sąd naruszyłby prawo, uchylając grzywnę w całości, zamiast po prostu obniżyć jej kwotę, odzwierciedlając w ten sposób naruszenie polegające na uczestnictwie w spotkaniach FNAS w drugim okresie kartelu.
- 59 Zdaniem pozwanych w postępowaniu odwoławczym zarzut drugi należy odrzucić jako częściowo niedopuszczalny ze względu na to, że chodzi w nim w rzeczywistości o żądanie ponownego przeanalizowania okoliczności faktycznych podniesionych już w pierwszej instancji. Tytułem ewentualnym podnoszą one, że zarzut drugi należy oddalić ze względu na to, że opiera się on na błędnym rozumieniu zaskarżonego wyroku i nieprawidłowym zastosowaniu pojęcia jednolitego, złożonego i ciągłego naruszenia.

Ocena Trybunału

- 60 Należy podnieść, że w pkt 108 zaskarżonego wyroku Sąd przypomina, iż Komisja w spornej decyzji zarzuciła spółce Aquatis, że w spornym okresie uczestniczyła w jednolitym, złożonym i ciągłym naruszeniu obejmującym całość rynku określonego jako ogólnoeuropejski, które zostało opisane w art. 1 spornej decyzji.
- 61 Sąd, po przypomnieniu w pkt 109 zaskarżonego wyroku, że elementami składającymi się na jednolite, złożone i ciągłe naruszenie po marcu 2001 r. były kontakty dwustronne, kontakty nawiązane podczas targów i kontakty nawiązane w ramach spotkań FNAS w celu uzgadniania cen, stwierdził w pkt 110 tego wyroku, że w spornym okresie Aquatis uczestniczyła wyłącznie w spotkaniach FNAS, nie zaś w dwóch pozostałych elementach naruszenia. Jednak ze względu na to, iż w pkt 119 zaskarżonego

wyroku Sąd stwierdził, że nie zostało ustalone, iż Aquatis była świadoma, że poprzez swoje zachowanie przystąpiła do kartelu złożonego z wielu elementów mających wspólny cel, ani nawet do kartelu, w którym już uczestniczyła przed marcem 2001 r. i który nadal istniał, stwierdził on nieważność całości art. 1 spornej decyzji w odniesieniu do pozwanych w postępowaniu odwoławczym.

- 62 W odniesieniu do rzekomego naruszenia prawa, o którym mowa w pkt 57 niniejszego wyroku, należy podnieść, że nawet przy założeniu, iż zachowanie Aquatis na spotkaniach FNAS mogłoby samo w sobie zostać zakwalifikowane jako antykonkurencyjne, to określone w orzecznictwie Trybunału kryteria, jakie musi spełnić zachowanie, aby można je było zakwalifikować jako jednolite, złożone i ciągłe naruszenie, nie zostały spełnione.
- 63 Zgodnie bowiem z orzecznictwem należałoby udowodnić, że dane przedsiębiorstwo zamierzało przyczynić się swoim zachowaniem do wspólnych celów realizowanych przez ogół uczestników oraz że było świadome mających znamiona naruszenia zachowań planowanych lub wprowadzanych w życie przez inne przedsiębiorstwa w dążeniu do tych samych celów lub że mogło to rozsądnie przewidzieć i było gotowe zaakceptować takie ryzyko (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie C-441/11 P Komisja przeciwko Verhuizingen Coppens, pkt 42 i przytoczone tam orzecznictwo). Dokonane zaś przez Sąd w pkt 112 i 119 zaskarżonego wyroku ustalenia wykluczają taką możliwość.
- 64 W odniesieniu do kwestii, czy Sąd, tak jak twierdzi Komisja, powinien był w każdym razie stwierdzić częściową nieważność art. 1 spornej decyzji w odniesieniu do pozwanych w postępowaniu odwoławczym ze względu na to, że składające się z nich przedsiębiorstwo uczestniczyło tylko w jednym elemencie składowym jednolitego, złożonego i ciągłego naruszenia, czyli spotkaniach FNAS, Trybunał już rozstrzygnął, że częściowe stwierdzenie nieważności aktu prawa Unii jest możliwe jedynie wtedy, gdy elementy, o których stwierdzenie nieważności wniesiono, mogą zostać oddzielone od reszty aktu (zob. ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Verhuizingen Coppens, pkt 38 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 65 Należy jednak stwierdzić, że Komisja w spornej decyzji zarzuca pozwanym w postępowaniu odwoławczym jedynie uczestnictwo w jednolitym, złożonym i ciągłym naruszeniu. Uczestnictwo Aquatis w spotkaniach FNAS nie zostało więc zakwalifikowane w tej decyzji jako odrębne naruszenie art. 81 WE. Przeciwnie, motyw 546 spornej decyzji, gdzie wyliczone zostały rodzaje antykonkurencyjnej działalności, których ta decyzja dotyczy, nie zawiera jakiejkolwiek wzmianki o spotkaniach FNAS. Motyw 590 spornej decyzji potwierdza zresztą wyraźnie to, że Komisja uznała, iż „sztuczny byłby podział ciągłego zachowania [danych przedsiębiorstw] charakteryzującego się tym samym pojedynczym celem na kilka odrębnych naruszeń w sytuacji, gdy zachodzi jednolite naruszenie”.
- 66 W tych okolicznościach, przy założeniu, że spotkania FNAS miałyby antykonkurencyjny cel lub skutek, ten element składowy jednolitego, złożonego i ciągłego naruszenia nie może zostać oddzielony od reszty aktu w rozumieniu przytoczonego w pkt 64 niniejszego wyroku orzecznictwa.
- 67 Sąd zatem słusznie na podstawie stwierdzenia, że nie można przyjąć uczestnictwa przedsiębiorstwa w jednolitym, złożonym i ciągłym naruszeniu, stwierdził nieważność całości art. 1 spornej decyzji w odniesieniu do pozwanych w postępowaniu odwoławczym.
- 68 W rezultacie nie można przyjąć także drugiego zarzutu odwołania.

W przedmiocie zarzutu trzeciego

Argumentacja stron

- 69 Zdaniem Komisji Sąd nie uzasadnił w wystarczający sposób stwierdzenia nieważności art. 2 lit. b) pkt 2 spornej decyzji. Instytucja ta stoi na stanowisku, że w odniesieniu do określonego w art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003 pułapu 10% Trybunał wydał rozstrzygnięcie ultra petita, ponieważ pozwane w postępowaniu odwoławczym nie podniosły takiego zarzutu.
- 70 Ponadto pozwane w postępowaniu odwoławczym nie podniosły tego naruszenia art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003 ani w uwagach pisemnych, ani na rozprawie przed Sądem. Komisja jest zatem zdania, że Sąd dopuścił się naruszenia zasady kontradyktoryjności postępowania i naruszył jej prawo do sprawiedliwego procesu. Nie mógł on bowiem stwierdzić zgodnie z prawem w zaskarżonym wyroku żadnego błędu, jaki miał zostać popełniony przy obliczaniu części grzywny w art. 2 lit. b) pkt 2 spornej decyzji; należy zatem uchylić ten wyrok również z tego powodu.
- 71 Pozwane w postępowaniu odwoławczym kwestionują argumentację Komisji i wnoszą o oddalenie tego zarzutu.

Ocena Trybunału

- 72 W pkt 123 i 124 zaskarżonego wyroku Sąd przedstawił metodę obliczeniową, jaką zastosował, aby otrzymać wskazaną w art. 2 lit. b) pkt 2 spornej decyzji kwotę 2,04 mln EUR grzywny nałożonej na spółki Aquatis i Simplex.
- 73 Z pkt 123 zaskarżonego wyroku wynika, że kwota 100,8 mln EUR z tytułu grzywny nałożonej przez Komisję w spornej decyzji na spółkę Aalberts stanowi istotny element tych obliczeń. Pozbycie się tej kwoty spowodowane uchynieniem nałożonej na spółkę Aalberts grzywny skutkuje tym, że przyjęta w art. 2 lit. b) pkt 2 spornej decyzji kwota musi okazać się nieprawidłowa, co uzasadnia stwierdzenie nieważności tego przepisu.
- 74 Przypomnienie przez Sąd w pkt 125 zaskarżonego wyroku, że IMI została jeszcze przed wydaniem spornej decyzji podzielona na kilka odrębnych podmiotów, ma uzupełniający charakter i pozostaje bez wpływu na wniosek wyciągnięty w poprzednim punkcie.
- 75 W konsekwencji zarzut trzeci należy oddalić.
- 76 Ponieważ nie uwzględniono żadnego z zarzutów odwołania, należy je w całości oddalić.

W przedmiocie odwołania wzajemnego

- 77 Podnieść należy, że pozwane w postępowaniu odwoławczym wniosły odwołanie wzajemne na wypadek, gdyby Trybunał uwzględnił odwołanie Komisji. Z pkt 76 niniejszego wyroku wynika zaś, że Trybunał oddalił to odwołanie.
- 78 W tych okolicznościach nie ma potrzeby rozpatrywania odwołania wzajemnego.

W przedmiocie kosztów

- 79 Zgodnie z art. 184 § 2 regulaminu postępowania, jeżeli odwołanie jest bezzasadne, Trybunał rozstrzyga o kosztach.

⁸⁰ Zgodnie z art. 138 § 1 tego regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 tego samego regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Aalberts, Aquatis i Simplex wniosły o obciążenie Komisji kosztami postępowania, a Komisja przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania w niniejszej instancji.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

- 1) Odwołanie główne zostaje oddalone.**
- 2) Nie ma konieczności rozpatrywania odwołania wzajemnego.**
- 3) Komisja zostaje obciążona kosztami postępowania.**

Podpisy